

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5406205678
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5406205678.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobcu: N. R., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. č. XXX, ul. K. č. XXXX, okres R., Česká republika, občianka ČR, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Henrietou Danišovou, advokátkou so sídlom XXX XX P., ul. J. D. č. X, proti žalovanému: N. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., ul. J. Q. č. XXX/X, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad č. 4, IČO: 00 151 700, adresa na doručovanie: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Námestie SNP č. 98/2, 960 01 Zvolen, o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne a intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/186/2008-675 zo dňa 13. októbra 2021, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým je žalovaný povinný uhradiť žalobkyni sumu 5.871,63 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku,
- v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 54,77 eur potvrdzuje,

- v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 1.986,23 eur mení tak, že žalobu v tejto časti zamietla,
- v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 3.830,63 eur zostáva **n e d o t k n u t ý**.

Vo výroku II., ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne zamietol zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý**.

Žiadna zo strán sporu vrátane intervenienta na strane žalovaného **n e m á** nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Slovenská republika **m á** voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 %.

Slovenskej republike sa voči žalobkyni nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 % **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo rozsudkom č. k. 2C/186/2008-675 zo dňa 13.10.2021 rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť žalobkyni sumu 5.871,63 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobkyne zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol, že žalovaný je povinný žalobkyni nahradiť trovy konania v rozsahu 17,92 %, ktoré budú vyčíslené v uznesení, ktorá vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku (výrok III.).Taktiež, že žalobkyňa je povinná nahradiť trovy

konania štátu v rozsahu 41,04 % a žalovaný v rozsahu 58,96 %, ktorých výška bude vyčíslená v uznesení vydanom po právoplatnosti rozsudku (výrok IV.).

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, žalobou doručenou súdu dňa 11.08.2006 v spojení s upresnením doručeným súdu dňa 02.09.2010 žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 3.319,39 eur z titulu bolestného a sumu 6.638,78 eur z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, a to z dôvodu že dňa 16.08.2003 žalovaný zavinil motorovým vozidlom dopravnú nehodu, pri ktorej utrpela zranenia. Tieto predstavovali tržnozmliaždenú ranu pri vonkajšom kútiku oka s 3 cm jazvou, pomliaždenie steny ľavého hrudníka vyžadujúce si jej práceneschopnosť do 01.10.2003 a psychickú bolesť a traumy, keďže sa jej stále vracajú trýznivé momenty, ktoré zažila pri záchranej akcii po nehode, pri ktorej zomrel tak jej manžel J. R. a matka R. Z.. Maloletý syn a otec utrpeli ťažké zranenia s dobou liečenia do 42 dní. Jazva, ktorá jej po nehode zostala je u nej viditeľná, pripomína jej nehodu, ktorú prežila, predstavuje pre ňu aj hendikep a ako žena sa s tým trvalým poškodením tváre musí vyrovnávať do konca svojho života. V dôsledku poškodenia hrudníka mala rok po nehode bolesti v chrbte, pod ľavou lopatkou, ktorá bolesť sa jej prejavila aj v jej práci zdravotnej sestry, kedy musela vykonávať pohyby, pri ktorých dochádzalo k namáhaniu hornej časti tela. Psychická trauma u nej pretrvávala až viedla k trvalým zmenám jej osobnosti, ktoré sú vyústením postraumatickej stresovej poruchy s intenzívnym trvaním 4 rokov. Bolesti v súvislosti s pomliaždením steny ľavého hrudníka, ako aj skutočnosť v súvislosti s poškodením oka vyústená do jaziev a v neposlednom rade aj psychická trauma po dopravnej nehode, ktorá vyústila k trvalej zmene jej osobnosti sú zároveň dôvodom na existenciu dôvodov na zvýšenie odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré jednorazové odškodnenie vrátane tohto mimoriadneho zvýšenia náhrad si žalobkyňa uplatňuje v uvedených sumách.

3. Žalovaný poukazoval na právnu úpravu vo vyhláške Ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhlášky č. 32/1965 Zb.“) a uviedol, že sa bude pridŕžiavať stanoviska intervenienta na jeho strane.

4. Intervenient na strane žalovaného žiadal žalobu zamietnuť pre premlčanie žalovaných nárokov, neexistenciu dôvodov na zvýšenie odškodnenia v zmysle vyhlášky č. 32/1965 Zb., spoluzavinenie žalobkyne pri dopravnej nehode pre nepripútanie sa bezpečnostným pásom. Tvrdil tiež, že žalobkyňa si už v konaní sp. zn. 2C/25/2006 vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do osobného rodinného života a útrap v spojitosti s danou dopravnou nehodou s rovnakým skutkom, o ktorom už bolo rozhodnuté, a preto jej už nemôže vzniknúť dôvod na mimoriadne zvýšenie vážnych duševných útrap.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, žalovaného, svedkov, oboznámením sa so znaleckými posudkami, listinnými dôkazmi, výsluchom znalcov a spismi Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/107/2005 a sp. zn. 2C/25/2006. Vykonaným dokazovaním bol zistený skutkový stav, v rámci ktorého nebolo sporné, že dňa 16.08.2003 došlo zavineným konaním žalovaného ako vodičom motorového vozidla, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u intervenienta na strane žalovaného, k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne (rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2T/107/05-257 z 21.09.2005, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/352/2005-266 z 17.01.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.01.2006). Spornou sa stala námietka premlčania vznesená zo strany intervenienta na strane žalovaného, ktorý tvrdil, že žalobkyňa si riadne neuplatnila nárok na náhradu škody, a to ani v rámci adhézneho konania. Taktiež existencia dôvodov na sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti so vznikom vážnej duševnej poruchy - trvalej zmeny osobnosti u žalobkyne v spojitosti s danou dopravnou nehodou. Aj otázka v súvislosti s rozsahom zranení spôsobených pri dopravnej nehode žalobkyne jej spoluzavinením v dôsledku skutočnosti, že nebola pripútaná bezpečnostným pásom. Napokon tvrdenie intervenienta na strane žalovaného o už priznanom uplatnení nároku žalobkyne v súvislosti s jej duševným stavom a psychickou bolesťou v rámci konania o náhradu nemajetkovej ujmy v konaní pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2C/25/2006.

6. Súd predmet sporu právne posudzoval podľa ustanovení § 420 ods. 1, 3, § 441, § 442 ods. 1, 3, § 444 a § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 112 Občianskeho zákonníka, § 1, § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 7 ods. 1 až 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.

7. Prvotne sa vysporiadal s námietkou premlčania nároku uplatnenou intervenientom na strane žalovaného. Dospel k záveru, že nárok žalobkyne premlčaný nebol. Podľa znaleckého posudku MUDr. Petra Gémeša pri oboch nárokoch a teda bolestného i sťaženia spoločenského uplatnenia k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo dňom 30.09.2003, pričom uvedené ani jednou zo strán namietané nebolo. V rámci trestného konania bolo znalcom MUDr. Miroslavom Váňom Csc. ohodnotené bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia obodované nebolo. V adhéznom konaní odo dňa 22.12.2004 keď si

žalobkyňa škodu v rámci výsluchu uplatnila premlčacia doba spočívala až do právoplatnosti trestného rozsudku teda do 17.01.2006, potom od 18.01.2006 začala opäť plynúť až do podania žaloby t.j. 11.08.2006, išlo tak o 22 mesiacov. Podľa názoru súdu si tak žalobkyňa uplatnila svoj nárok v rámci premlčacej doby a teda v zákonnej lehote 2 rokov od ustálenia jej zdravotného stavu a to tak v nároku týkajúcom sa bolestného ako i sťaženia spoločenského uplatnenia. Uvedené platilo aj v súvislosti s tzv. „psychickou bolesťou“, ktorú si žalobkyňa uplatnila v podanej žalobe v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže táto v dobe pred podaním žaloby obodovaná nebola a keďže pri posudzovaní plynutia premlčacej doby bolo potrebné vziať na zreteľ aj skutočnosť, že od dopravnej nehody, sa zdravotný stav účastníčky vyvíjal, ktorú skutočnosť bolo potrebné hodnotiť aj v kontexte vyhlášky č. 32/1965 Zb. ako ďalšie nároky pre ktoré plynie nová premlčacia doba.

8. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku intervenienta na strane žalovaného ohľadom jeho tvrdenia o skutočnosti, že žalobkyni už bol priznaný nárok súvisiaci s jej duševným stavom a psychickou bolesťou v rámci konania o náhradu nemajetkovej ujmy v konaní pred Okresným súdom Dolný Kubín v konaní pod sp. zn. 2C/25/2006, ani s touto námietkou sa súd nestotožnil a považoval ju za nedôvodnú. V označenej veci išlo o zásah do práv žalobkyne v dôsledku smrti jej manžela dňa XX.XX.XXXX pri vyššie uvedenej dopravnej nehode. V spornej veci bol žalobkyňou uplatňovaný nárok vzniknutý jej titulom sťaženia spoločenského uplatnenia posúdený ako „Postraumatická duševná porucha“, ktorá po 2 rokoch trvania od nehody prešla do „Trvalých zmien osobnosti“ a zahrnutý pod položkou 253 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. Išlo teda o samostatný nárok, ktorý nie je totožný s nárokom podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

9. Nakoľko tak súd mal v konaní preukázaný základ nároku žalobkyne, ako aj skutočnosť, že tento nebol premlčaný, v ďalšom sa zoberal výškou jej uplatnených nárokov.

10. Žalobkyňa sa v tomto konaní domáhala tak nároku na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť (ktoré sama takto ako mimoriadne zvýšenie náhrady bolestného v podanej žalobe správne podľa názoru súdu označila), a ktoré požadovala priznať v sume 3.319,39 eur. Tu súd len poznamenal, že v konaní nebolo zistené, že by náhrada bolestného stanoveného vo výške 1.650,- Sk ako spolu 27,5 boda x 60,- Sk bola žalobkyni vyplatená, preto ak bolestné ako pohmoždenie hrudníka bolo obodované na 20 bodov a rana na hlave ako tržnozmliaždená rana pri vonkajšom očnom kútiku bola obodovaná na 7,5 boda, a to všetko znaleckým posudkom MUDr. Miroslava Váňu CSc., žalobkyňa mala nárok požadovať mimoriadne zvýšenie takto stanoveného bolestného.

11. Žalobkyňa požadovala zvýšiť bolestné s ohľadom na sumu 3.319,39 eur na 60,5 násobok bodového hodnotenia uvedeného v znaleckom posudku MUDr. Miroslava Váňu CSc. - čo odôvodnila tak okolnosťami dopravnej nehody, a teda tým, že jej pri nej zomrel manžel ako aj jej matka a poranenia utrpel aj jej syn, tiež tým, že mala po dopravnej nehode mihanie pred očami, bolesti ľavého oka, oko má citlivé na zmeny počasia ako aj, že trpela bolesťami krížov v časti ku ľavej lopatke smerom nahor, musela po nehode nosiť okuliare za ktoré schovávala jazvy, aby ich nikto nevidel, nie je schopná pliesť a šiť na stroji, trpela závažnými psychickými problémami, ktoré vyústili do trvalej zmeny jej osobnosti. Po zohľadnení objektívne vnímateľnej výpovede žalobkyne ako aj výpovede svedkov (kolegyne, brata, dcéry), ktorí všetci potvrdili bolestivé prežívanie zranení u žalobkyne istú dobu od nehody, ako aj zhoršenie jej zraku v porovnaní so stavom pred nehodou, potrebu nosiť okuliare, vyhýbanie sa kontaktu s ľuďmi, obavu z reakcií týkajúcich sa iných negatívnych situácií, v ktorých sa ocitli iní ľudia (napr. jej pacienti), vzhľadom na charakter odškodnenia tak ako je uvedené v bode 35. odôvodnenia rozsudku, bolo bolestné zvýšené na 10-násobok pôvodného bodového hodnotenia 27,5 boda (27,5 boda x 10 x 1,99 eur), teda na sumu 547,30 eur. Vo vzťahu k poraneniu - pomliaždenie hrudnej steny dôvod na mimoriadne zvýšenie bolestného preukázaný nebol, keďže z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že ak žalobkyňa poukazovala na bolesti po nehode v súvislosti so zablokovaným rebrom, ktoré poranenie malo vzniknúť v dôsledku prvotného zranenia - pomliaždenia hrudnej steny, toto druhotné zranenie znaleckým dokazovaním preukázané nebolo, naopak týmto bolo vylúčené - viď Dodatok znaleckého posudku č. 4/2012 z 16.05.2013. Rovnako vykonaným dokazovaním súd nemal preukázané iné dôvody osobitného zreteľa pre priznanie vyššej náhrady ako žalobkyňa požadovala.

12. Žalobkyňa sa v konaní domáhala aj priznania nároku vo výške 6.638,78 eur, ako nároku na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s poškodením tváre ľahkého stupňa. V konaní bolo zistené, že žalobkyni bola zo strany intervenienta na strane žalovaného vyplatená suma vo výške 4.500,- Sk (75 bodov x 60,- Sk), a to na základe lekárskeho posudku týkajúceho sa sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý si dal tento vypracovať svojím zmluvným lekárom MUDr. D. X. dňa 01.05.2006, a v ktorom bolo odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia priradené pod položkou 275b ako poškodenie tváre ľahkého stupňa u ženy a obodované na 75 bodov ako aj suma 128,-

Kč za vystavenie lekárskeho posudku. Žalobkyňa v podanej žalobe uviedla, že tieto sumy zohľadňuje pri celkovej náhrade škody na zdraví.

13. Žalobkyňa zároveň požadovala zvýšiť aj peňažnú výmeru základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo žalobkyni priznané podľa znaleckého posudku MUDr. Adama Hochela (správne MUDr. Hochela - poznámka odvolacieho súdu) v súvislosti so zranením - jazvou tváre ľahkého stupňa u ženy podľa položky 257 sadzieb vyhlášky ako 75 bodov x 60,- Sk, teda v sume 4.500,- Sk, t.j. 149,37 eur. Znalec MUDr. Peter Gémeš ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia na 37,5 bodov x 60,- Sk, teda na sumu 3.600,- Sk, t.j. 74,63 eur z dôvodu, že jeden bod sa plní plnou dávkou a ostatné polovičnou (ods. 12 Zásad pre hodnotenie II. odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia vyhl. č. 32/1965 Zb.), a teda z dôvodu, že hodnotil toto zranenie aj v súvislosti s nárokom na bolestné. Súd vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Adama Hochela, ktorý hodnotil iba jeden nárok. Mal za to, že v danom prípade opätovne vzhľadom na objektívne vnímateľnú výpoveď svedkov, ktorí potvrdili zhoršenie zraku v porovnaní so stavom pred nehodou, potrebu nosiť okuliare, aby tým jednak zlepšila videnie, ako aj zakryla jazvy v okolí ľavého oka, ktoré jazvy sú viditeľné, a ktoré jej pripomínajú dopravnú nehodu, uzavrela sa pre ľudí, stratila chuť do života bolo potrebné zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo stanovené (inak príloha vyhlášky od 75 bodov do 150 bodov, MUDr. Adam Hochel stanovil na 75 bodov, MUDr. Peter Gémeš na 37,5 bodov) na 10 násobok pôvodne priznaného bodovania vo výške 75 bodov = 4.500,- Sk = 149,37 eur, teda na sumu 1.493,70 eur. Vykonaným dokazovaním súd nemal preukázané iné dôvody osobitného zreteľa pre priznanie vyššej náhrady ako žalobkyňa požadovala, keďže táto nepreukázala, žeby poškodenie na zdraví spôsobené úrazom zanechalo na nej preukázateľne nepriaznivé následky pre uspokojovanie jej osobných, životných, ale aj spoločenských potrieb v súvislosti s danou ohodnocovanou položkou.

14. V súvislosti so zistením v rámci znaleckého dokazovania, že sa u žalobkyni po dopravnej nehode rozvinuli príznaky „Postraumatickej poruchy“, ktoré vyústili do „Trvalých zmien osobnosti“ po prežití katastrofického zážitku, bolo uvedené znalcom ohodnotených podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. ako položka 253 „Vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií“ na 200 bodov. Bolo jej tak možné priznať sumu 398,33 eur (200 bodov x 60,- Sk = 12.000,- Sk teda 398,3 eur). Avšak aj tu opätovne, predovšetkým vzhľadom na výpoveď žalovanej, svedkov, ako aj výpoveď znalkyne a obsah znaleckého posudku mal súd za to, že u žalobkyni existujú dôvody osobitného zreteľa pre priznanie vyššej náhrady spočívajúce v obmedzení žalobkyne v osobnom (prestala šiť, pliesť, prvotné schovávanie jazvy okuliarmi, obmedzenie športovania - strata radosti z jeho vykonávania, toto robila len kvôli synovi, napätie v jej osobnosti), čiastočne pracovnom (emočné prežívanie negatívnych situácií pacientov žalobkyne pracujúcej ako zdravotná sestra), rodinnom (príliš emočné naviazanie sa na syna, strata radosti zo života) a spoločenskom živote (vyhýbanie sa ľuďom). Súd považoval za primerané zvýšiť odškodnenie základného bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia na 10 násobok podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., čo je spolu 3.980,- eur.

15. Napokon, pokiaľ ide o námietku spoluzavinenia žalobkyne, súd sa v tomto prípade nestotožnil s námietkou intervenienta na strane žalovaného o spoluzavinení žalobkyne na vzniku jej zranení z dôvodu, že táto v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom. V konaní nebolo sporné, či žalobkyňa bola alebo nebola pripútaná, keďže z jej výpovedí, tak v rámci trestného konania, ako aj v tomto konaní dňa 08.04.2011 vyplynulo, že táto v čase nehody bezpečnostným pásom pripútaná nebola. Spornou bola otázka, či zranenia, ktoré táto utrpela pri dopravnej nehode, boli spôsobené v dôsledku toho, že nebola pripútaná bezpečnostným pásom, keď intervenient na strane žalovaného v tejto súvislosti poukazoval na vyjadrenia znalca MUDr. Petra Gémeša. Znalec vo svojej výpovedi dňa 15.04.2013 uviedol, že „obidve poranenia (u žalobkyne) sú takého charakteru, že môžu vzniknúť práve v dôsledku toho, že pacient nie je pripútaný, resp. opačne, ak by bol pripútaný, nemuseli by vzniknúť“. Z uvedeného vyjadrenia znalca teda podľa názoru súdu nevyplýva, že zranenia žalobkyne spôsobené pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný boli spôsobené práve tým, že táto nebola pripútaná bezpečnostným pásom, uvedené nevyplývalo ani z dokazovania vykonaného v rámci trestného konania, pričom intervenient, ktorého v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno v rámci tohto konania (keďže to tvrdil), nenavrhol vykonať žiadne ďalšie dokazovanie, ani súdu nepredložil iný dôkaz svedčiaci o tom, žeby zranenia žalobkyne boli spôsobené práve v dôsledku toho, že táto nebola pripútaná bezpečnostným pásom. Túto námietku preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

16. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňovala spolu sumu 9.958,17 eur (3.319,39 eur + 6.638,78 eur). Vyššie uvedené nároky, ktoré súd žalobkyni priznal boli vyčíslené na sumu spolu vo výške 6.021,- eur, od ktorej sumy však súd odpočítal žalobkyni už vyplatenú sumu 149,37 eur (4.500,- Sk ako sťaženie

spoločenského uplatnenia od intervenienta na strane žalovaného). Celkovo tak vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobkyni priznal sumu 5.871,63 eur a vo zvyšku nárok žalobkyne ako nedôvodný zamietol.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) podľa pomeru úspechu strán v konaní, keďže žaloba žalobkyne bola v časti zamietnutá, pričom čistý úspech žalobkyne bol vo výške 17,92 % (úspešná bola v časti 58,96 % a neúspešná v časti 41,04 %, teda 58,96 % - 41,04 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 C. s. p.

18. V konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie, a preto bolo potrebné rozhodnúť aj o trovách štátu, čomu zodpovedá znenie výroku IV. tohto rozsudku. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v súvislosti s týmto potom súd zobral do úvahy úspech žalobkyne, pričom hrubý úspech žalobkyne bol 58,96 %, teda hrubý neúspech bol 41,04 %, čo je aj jej podiel na trovách štátu. Žalovaný bol potom povinný zaplatiť zvyšok trov konania.

19. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie intervenient na strane žalovaného ako i žalobkyňa.

20. Intervenient na strane žalovaného podal odvolanie do výroku I., a to do sumy 2.041,- eur (bolestné 547,30 eur a sťaženie spoločenského uplatnenia 1.493,70 eur) a súvisiacich výrokov III. o trovách konania a IV. o trovách štátu. Žiadal, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že ho zaviazne zaplatiť sumu 3.830,63 eur (nenamietanú sumu ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 3.980,- eur po odpočítaní sumy 149,37 eur vyplatennej žalobkyni) a vo zvyšnej časti žalobu zamietne, alternatívne odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal odvolací súd rozhodnúť o trovách konania podľa úspechu v spore. K odvolaniu pripojil súhlas žalovaného s odvolaním. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi uvedenými v ust. § 365 písm. a/, b/, d/ C. s. p.

21. Intervenient na strane žalovaného považoval v prvom rade za nesprávne posúdenie námietky premlčania okresným súdom, keďže takéto posúdenie je v rozpore so zákonnými požiadavkami na riadne uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní ako aj ustálenými rozhodnutiami najvyšších súdov. S poukazom na citované ustanovenia (§ 106 ods. 1, § 112 Občianskeho zákonníka, R/1968, § 46 ods. 3 zák. č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdom (Trestný poriadok) ako aj na obsahovú požiadavku uplatnenia náhrady škody v trestnom konaní podľa ust. § 46 ods. 3 Trestného poriadku mal za to, že zo strany žalobkyne nedošlo počas výsluchu dňa 22.12.2004 k riadnemu uplatneniu náhrady škody v trestnom konaní, keďže žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody riadne nešpecifikovala a ani nevyčíslila, hoci v tom čase bol zdravotný stav žalobkyne (minimálne pokiaľ ide o položky rana na hlave, pomliaždenie hrudnej steny, jazvy na tvári) ustálený a vyčíslenie bolo možné. Keďže nedošlo k riadnemu uplatneniu náhrady škody v trestnom konaní, nemohlo dôjsť ani k spočívaniu plynutia premlčacej doby, pretože len riadne uplatnenie náhrady škody má za následok spočívanie plynutia premlčacej doby. Navyše v trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok MUDr. Miroslavom Váňom CSc. dňa 25.10.2003, ktorý ohodnotil bolestné žalobkyne za pohmoždenie hrudníka a ranu na hlave spolu vo výške 27,50 bodov. Žalobkyňa na tento posudok nijako neodkázala vo svojom výsluchu a ani si neuplatnila náhradu škody podľa tohto posudku. Neobstojí obrana žalobkyne, že jej posudok MUDr. Miroslava Váňu CSc. nebol doručený, keďže v trestnom konaní bola zastúpená splnomocneným zástupcom. V súlade so zásadou práva patria bdelym, mala žalobkyňa dbať o svoje práva a riadne uplatniť náhradu škody v trestnom konaní.

22. Ohľadom mimoriadneho zvýšenia bolestného poukázal intervenient na strane žalovaného na vyjadrenie znalca MUDr. Petra Gémeša v konaní, podľa ktorého z predloženej zdravotnej dokumentácie žalobkyne vyplýva, že liečba prebiehala nekomplikovaným spôsobom, neboli dokumentované žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že by žalobkyňa znášala mimoriadnu bolestivosť alebo útrapy spojené s týmto úrazom. Pokiaľ ide o poškodenie oka, znalec MUDr. Peter Gémeš uviedol, že žalobkyňa neutrpela žiadne trvalé následky v zmysle poškodenia ľavého oka, čo vyplýva z očnému vyšetrenia zo dňa 11.05.2012, ktoré nepotvrdilo žiadne postraumatické zmeny vízu a stav bol vyhodnotený ako veku primeraný. Na základe uvedeného preto súdom uvádzané dôvody na mimoriadne zvýšenie bolestného (bolestivé prežívanie zranení, zhoršenie zraku, potreba nosiť okuliare, vyhýbanie sa kontaktu s ľuďmi, obava z reakcií okolia, citlivé prežívanie negatívnych správ v podobe rozrušenia a plačlivosti) nie sú dôvodmi oprávňujúcimi mimoriadne zvýšiť bolestné za pomliaždenie hrudnej steny (položka 76 - 20 bodov) a ranu na hlave (položka 2 - 7,5 bodov). Navyše niektoré z tvrdných poškodení zdravia (poškodenie zraku) nebolo ani preukázané. Ďalšie dôvody (vyhýbanie sa kontaktu s ľuďmi, obava z reakcií okolia, citlivé prežívanie negatívnych správ v podobe rozrušenia a plačlivosti) možno považovať

za dôvody na mimoriadne zvýšenie položky 253 v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia - vážne duševné poruchy. Navyše okresný súd v odôvodnení uviedol (bod 36.2 odsek), že vo vzťahu k poraneniu - pomliaždenie hrudnej steny (položka 76,20 bodov) dôvod na mimoriadne zvýšenie preukázaný nebol. Súd však nesprávne vyčíslil 10-násobné navýšenie bolestného, keď toto mimoriadne zvýšenie počítal z celkového počtu bodov, t.j. 27,5 bodu, namiesto len zo 7,5 bodu za položku 2. V rozpore s odôvodnením v citovanom bode rozsudku priznal žalobkyni sumu 547,30 eur. Správne malo byť vyčíslenie bolestného 189,05 eur (7,5 bodu x 1,99 eur x 10 + 20 bodov x 1,99 eur). S poukazom na vyššie uvedené, okrem nesprávnej kalkulácie bolestného pri položke 76 - pomliaždenie hrudnej steny v rozsudku, namietal mimoriadne zvýšenie bolestného v celom rozsahu.

23. K bodovému ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia - položka 257 - jazva tváre ľahkého stupňa ako aj k mimoriadnemu zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia intervenient na strane žalovaného uviedol, že znalec MUDr. Peter Gémeš ohodnotil plným počtom bodov položku 253 - vážne duševné poruchy a položku 257 - jazva tváre ľahkého stupňa 75 bodov len polovicou 37,5 bodu. Okresný súd sa s takýmto hodnotením podľa vyhlášky nestotožnil a priznal za položku 257 plný počet, t.j. 75 bodov odkazujúc na lekársky posudok MUDr. Adama Hochela, ktorý hodnotil len jednu položku. Intervenient na strane žalovaného sa domnieva, že takýto postup nemá oporu vo vyhláške č. 32/1965 Zb. a súd pri rozhodovaní o sťažení spoločenského uplatnenia v časti jaziev na tvári ľahkého stupňa mal vychádzať z polovičného počtu bodov, t.j. 37,5 bodov, tak ako uvádzal aj znalec MUDr. Peter Gémeš, čomu by zodpovedalo peňažné hodnotenie 74,63 eur (37,5 x 1,99 eur). Uviedol tiež, rovnako ako aj pri bolestnom, že súdom uvádzané dôvody na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia pri položke jazva na tvári ľahkého stupňa (zhoršenie zraku, potreba nosiť okuliare, uzavretie sa pred ľuďmi, strata chuti do života) nie sú dôvodmi oprávňujúcimi mimoriadne zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia za jazvu na tvári ľahkého stupňa. Navyše niektoré z tvrdených poškodení zdravia (poškodenie zraku) nebolo preukázané ako súvisiace s dopravnou nehodou. Ďalšie uvádzané dôvody (uzavretie sa pred ľuďmi, strata chuti do života) možno považovať za dôvody na mimoriadne zvýšenie položky č. 253 v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia - vážne duševné poruchy a nie položky č. 257.

24. Intervenient na strane žalovaného namietal aj posúdenie spoluzavinenia na strane žalobkyne na vzniknutej škode z dôvodu, že žalobkyňa nebola pripútaná bezpečnostným pásom s poukazom na to, že znalec MUDr. Peter Gémeš sa počas výsluchu na pojednávaní dňa 15.04.2013 vyjadril, že obe poranenia sú takého charakteru, že môžu vzniknúť práve v dôsledku toho, že pacient nie je pripútaný, resp. opačne, ak by bol pripútaný, nevznikli by. Vyjadrenie znalca považoval za dostatočné na preukázanie príčinnej súvislosti medzi neprípútaním sa bezpečnostným pásom a vznikom zranení u žalobkyne. Keďže žalobkyňa nebola pripútaná bezpečnostným pásom, konala v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou, a teda svojím konaním sa aspoň v minimálnej miere podieľala na vzniku škody na zdraví pokiaľ ide o zranenia pomliaždenie hrudnej steny a rana na tvári.

25. Žalobkyňa prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolaním napadla výroky III. o trovách konania a IV. trovách štátu.

26. Ohľadne výroku o trovách konania namietala, že - súd nesprávne aplikoval ust. § 255 ods. 1 C. s. p., keď nesprávne určil a vyčíslil úspech žalobcu v konaní, - nie je zrejmé, z akej sumy sa trovy konania majú hradiť (výrok je nezrozumiteľný a nevykonateľný), - odôvodnenie v bode 41. nepostačujúce, nezrozumiteľné, právne nesprávne. Predmet sporu, náhrady škody na zdraví, v ktorom výška bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia závisí od znaleckého dokazovania a mimoriadne zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia od úvahy súdu, súd vyhodnotil žalobu ako dôvodnú. Pri výške odškodnenia vychádzal z bodových ohodnotení znalcov s použitím vlastnej úvahy pri mimoriadnom zvýšení bolestného aj sťaženia spoločenského uplatnenia. Priznaná suma, aj keď bola iná ako žiadala, bola jej úspechom - bez žaloby a rozhodnutia súdu by ona nedostala žiadne odškodnenie, je preto nepochybne procesne úspešná strana. Časť zamietnutia nároku nie je a nemôže byť teda prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom znaleckého ohodnotenia a úvahy súdu. Považovala za neprímerane tvrdé a diskriminačné, aby jej v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, keď bola nútená domáhať sa náhrady škody na zdraví zatiaľ v 15-ročnom sporne, nebola priznaná náhrada trov konania v plnej výške. Okrem toho rozhodovacia prax je ustálená v tom, že hoci § 255 C. s. p. neobsahuje ustanovenia obdobné úprave v § 142 ods. 3 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“ (platilo, že aj v prípade čiastočného úspechu má strana náhradu na plnú náhradu trov konania, ak výsledok závisel od úvahy súdu) treba § 255 C. s. p., t. j. zásadu úspechu vo veci uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo aj od znaleckého posudku. Žalobkyňa namietala aj vzorec použitý súdom na určenie tzv. čistého úspechu vo veci určeným ako rozdiel medzi uplatnenou a priznanou sumou (odporuje to § 255 ods. 1 C. s. p. a

základným princípom civilného sporového konania (čl. 1, 2, 4). Z výroku tiež nie je zrejmé, z akej sumy sa má určiť tzv. 17,92 % úspech žalobkyne, ide o nevykonateľný výrok s nedostačujúcim a nezrozumiteľným odôvodnením. Podľa žalobkyne primárny je fakt, že škoda na zdraví žalobkyne spôsobená bola, výška odškodnenia je druhotná a nadväzujúca.

27. Čo sa týka napadnutého výroku o trovách štátu uviedla, že v kontexte vyššie uvedeného s dôrazom na plný procesný úspech žalobkyne v spore je potrebné posúdiť aj náhradu trov štátu. Tie nahrádzuje strana v spore neúspešná - žalovaný

28. V rámci odvolacieho návrhu ohľadom výrokov III. a IV. navrhla rozhodnúť tak, že žalovaný je povinný žalobkyni nahradiť trovy konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 5.871,63 eur, ktoré budú vyčíslené v uznesení, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je povinný nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 100%, ktorých výška bude vyčíslená v uznesení vydanom po právoplatnosti rozsudku. Z opatrnosti navrhla aj alternatívne rozhodnutie - aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch III. a IV. zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania a žiadala, aby jej ich odvolací súd priznal v rozsahu 100%.

29. Žalobkyňa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 05.11.2021 navrhla odvolaciemu súdu, aby výrok I. napadnutý intervenientom v rozsahu 2.041,- eur potvrdil. Uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania a žiadala odvolací súd, aby jej ich priznal v rozsahu 100 %.

30. Uviedla, že námietka premlčania vznesená intervenientom v časti určenia bolestného nie je dôvodná. Intervenient opomína a nesprávne vykladá stanovenie začiatku plynutia premlčania. K tomu sú rozhodujúce dva momenty: kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Zodpovednosť žalovaného, ktorý ju odmietal bola definitívne ustálená až rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2T/107/05-257 z 21.09.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/352/2005-266 zo dňa 17.01.2006, právoplatnými dňa 17.01.2006. Dokazovaním v trestnom konaní bolo určené, že skutok, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený v trestnom konaní je v priamej súvislosti s poškodením jej zdravia, náhradu ktorú si ona uplatnila a súd ju odkázal na civilné konanie. Ustálenie zodpovednosti žalovaného uvedenými trestnými rozsudkami je zároveň momentom, ktorý akceptoval sám intervenient na strane žalovaného tým, že až po definitívnom rozhodnutí súdu o vine žalovaného a zodpovednosti žalovaného za všetky škody spôsobené dopravnou nehodou dňa 16.08.2003 začal likvidovať poisťnú udalosť, t.j. v čase, kedy už zodpovednosť žalovaného bola nespochybniteľná. Preto namietanie premlčania intervenientom na strane žalovaného v tejto časti, okrem toho, že nie je dôvodné, je aj v rozpore s dobrými mravmi a nemožno na túto námietku prihliadať. Je neprípustné namietat' skutočnosti, ktoré sám intervenient na strane žalovaného považuje za určujúce a záväzné pre svoje konanie, ale zároveň na základe tých istých skutočností popiera jej práva pri uplatnení. K druhej podmienke pre stanovenie plynutia premlčacej lehoty: uviesť presnú výšku škody na zdraví číselným vyjadrením osobou (poškodeným), ktorý nie je odborníkom na vyčíslenie škody na zdraví, nie je objektívne možné. Platí to pre adhézne konania, aj pre civilné konanie. Je právne ustálené, že k naplneniu podmienky, kedy sa poškodený dozvie o škode, postačuje uvedenie takých údajov, z ktorých je zrejmé uplatnenie nároku na náhradu škody aj bez bližšieho vyčíslenia škody. Je rozhodovacou praxou tiež ustálené, že podstatná a primárna je skutočnosť, že k poškodeniu zdravia prišlo zavinením žalovanej strany, výška samotného odškodnenia je otázka druhotná a nadväzujúca.

31. Tiež nie je podľa žalobkyne dôvodná námietka intervenienta na strane žalovaného o jej spoluzavinení na svojich zraneniach. Znalec MUDr. Peter Gémeš odpovedal na všeobecnú otázku všeobecnou odpoveďou, hypoteticky. V žiadnom ohľade sa nezaoberal príčinnou súvislosťou medzi jej zraneniami a pripútaním či nepripútaním žalobkyne bezpečnostným pásom. Tento nemal ani zadanie sa zaoberať príčinou vzniku jej zranení, on mal jej poškodenie zdravia ohodnotiť. Nemal žiadnu vedomosť o dopravnej nehode. Znalecké posudky vykonané v trestnom konaní sa zaoberali všetkými aspektami dopravnej nehody a jednoznačne určujú zodpovednosť žalovaného za poškodenie zdravia žalobkyne. Jednoznačne vylučujú jej spoluzavinenie na jej poškodení zdravia v akomkoľvek ohľade. Sám intervenient na strane žalovaného nepredložil žiaden dôkaz smerujúci k preukázaniu jeho tvrdenia o jej spoluzavinení na jej poškodení zdravia, ani nemal žiadny návrh na vykonanie dôkazu v tomto smere, o čom svedčí jeho vyhlásenie, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania pred vyhlásením dokazovania za skončené na pojednávaní dňa 12.08.2021.

32. Podľa žalobkyne odôvodnenie rozsudku týkajúce sa určenia základu veci premlčania vykonaného dokazovania ako aj úvaha súdu o mimoriadnom zvýšení bolestného aj sťaženia spoločenského uplatnenia sú jednotlivo i vo vzájomnom celku presvedčivé, vyčerpávajúce, logické, dávajú odpovede na všetky sporné otázky a vo výsledku tvoria komplexný celok.

33. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení zo dňa 15.11.2021 k odvolaniu žalobkyne považoval rozhodnutie okresného súdu o trovách konania podľa pomeru úspechu strán v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. za správne. Podľa neho je žalobkyňa možné zaťažiť zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Civilný sporový poriadok je koncipovaný tak, že každý zodpovedá za mieru svojho úspechu či neúspechu v konaní. Správnosť bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bola potvrdená znaleckým posudkom vypracovaným v konaní MUDr. Petrom Gémešom. V spojení s jeho výsluchom bolo preukázané, že liečba žalobkyne prebiehala nekomplikovaným spôsobom, neboli dokumentované žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že žalobkyňa znášala mimoriadnu bolestivosť alebo útrapy spojené s týmto úrazom. Napriek nízkemu bodovému ohodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a nekomplikovanej liečbe žalobkyne trvala na podanej žalobe v pôvodne uplatnenej výške. Ďalšou významnou skutočnosťou, ktorá mala význam vo vzťahu k dĺžke konania bolo, že žalobkyňa sa odmietla zúčastniť osobného vyšetrovania u znalca MUDr. Petra Gémeša v r. 2012, následne navrhla vypracovanie nového znaleckého posudku. Ustanovená znalkyňa MUDr. Viera Horváthová položku ohodnotila rovnakým počtom bodov. V tejto súvislosti intervenient na strane žalovaného poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/31/2020, podľa ktorého právna úprava náhrady trov konania podľa C. s. p. je striktné založená na miere úspechu strany v konaní.

34. Žalobkyňa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 10.12.2021 uviedla, že argumentáciu intervenienta na strane žalovaného s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 17Co/31/2020 nemožno v tejto veci zohľadniť. Dôvodom, že tento rozhodoval v r. 2020 o nároku uplatneného v r. 2016 za účinnosti (01.08.2014) zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 437/2004 Z. z.“), podľa ktorého poškodený na zdraví môže uplatniť na súde svoj nárok na náhradu škody za podmienok ustanovených týmto zákonom. Základom pre uplatnenie nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia či bolestného je lekársky posudok, ktorý spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok a neúspech pri uzatvorení dohody o vyrovnaní s poskytovateľom náhrady, to znamená, že poškodený pri podávaní žaloby na súd vie, aká výška odškodnenia mu prináleží a žalovaná suma vychádza z už existujúceho lekárskeho posudku. V danej veci poškodenie zdravia žalobkyne nastalo v r. 2003 a odškodnenie sa posudzovalo podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. nie podľa zák. č. 437/2004 Z. z. a za účinnosti O. s. p. Hodnotenie úspechu v konaní vykonáva s prihliadnutím na konkrétnu právnu úpravu vzťahujúcu sa k samotnému uplatnenému nároku. V čase uplatnenia nároku žalobkyne na súde v r. 2006 bol účinný O. s. p., ktorý obsahoval ust. § 142 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého aj v prípade čiastočného úspechu má strana nárok na plnú náhradu trov konania, ak výsledok závisel od úvahy súdu. Zmena procesného kódexu za trvania súdneho sporu nemôže ísť na jej ťarchu a v jej neprospech - viď § 470 ods. 2 C. s. p. Tento princíp ustálil Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4Obo/3/2018 z 31.07.2018. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 C. s. p. s použitím ust. § 253 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a § 470 ods. 2 C. s. p. je možné náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy C. s. p., t.j. zásadu úspechu vo veci (§ 255 C. s. p.) treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Výšku nároku žalobkyne ustálili bodové ohodnotenie znaleckým posudkom a úvaha súdu pri mimoriadnom zvýšení bolestného či sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa dôvody odvolania voči výroku III. a IV. napadnutého rozsudku oprela o rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 475/2018, II.ÚS 399/2019 a I.ÚS 56/2017. Ona v odvolaní zdôvodnila, že časť zamietnutého nároku nie je a nemôže byť teda prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom znaleckého ohodnotenia a úvahy súdu. Výška samotného plnenia bola daná znaleckým posudkom - znaleckými posudkami a mimoriadne zvýšenie plnenia určil súd vlastnou úvahou. Žalobkyňa preto je nepochybne procesne úspešná. Vyššie uvedené ani právne názory vyjadrené v uvedených rozhodnutiach Ústavného súdu SR či Najvyššieho súdu SR intervenient svojim vyjadrením neprelomil (navyše je nimi viazaný), keď jeho vyjadrenie vychádza z inej právnej úpravy ako sa na predmet vzťahuje.

35. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení zo dňa 09.12.2021 uviedol, že v celom rozsahu poukazuje na svoje odvolanie, na dôvody, ktoré v ňom uviedol, a to najmä na vyjadrenie k námietke premlčania, na vyjadrenie k nesprávnemu bodovému ohodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a ich mimoriadneho zvýšenia ako aj k námietke spoluzavinenia žalobkyne. Nad rámec

uvedeného k otázke vedomosti poškodeného o škodcovi poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 2958/2007, v zmysle ktorého princíp prezumpcie neviny je vlastný trestnému právu, avšak pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, je rozhodujúci okamih, kedy zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu. Nejde tu teda vôbec o to, či sa škodca dopustil konania, ktoré napĺňa skutkovú podstatu niektorého z trestných činov, ale len o to, či svojim (zavineným) konaním spôsobil majetkovú stratu poškodeného. Námietka, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až okamihom nadobudnutia právoplatnosti trestného príkazu teda nie je dôvodná. Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenie žalobkyne, že uviesť presnú výšku na zdraví číselným vyjadrením pozná, ktorá nie je odborníkom, nie je objektívne možné a že je ustálené, že k naplneniu podmienky, kedy sa poškodený dozvie o škode, postačuje uvedenie takých údajov, z ktorých je zrejmé uplatnenie nároku na náhradu škody aj bez bližšieho vyčíslenia, tak intervenient poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a ČR označené v odvolaní a aj v iných podaniach, ktoré uvádzajú jasné požiadavky na vyčíslenie škody v adhéznom konaní.

36. Žalobkyňa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 25.01.2022 uviedla, že skutočnosti analyzované súdom prvej inštancie v rozsudku zo dňa 13.10.2021 intervenient nespochybňuje ani nevyvracia, len opakuje svoje tvrdenia a účelovo prehliada všetky skutočnosti vplývajúce na počiatok plynutia premlčania. Mala za to, že ani dotknuté vyjadrenie intervenienta zo dňa 15.12.2021 nevyvrátilo argumenty súdu prvej inštancie pri vyporiadaní sa s námietkou premlčania. Nárok žalobkyne nie je premlčaný v žiadnej časti jej nároku.

37. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 C. s. p.) oprávnenými subjektmi - žalobkyňou a intervenientom na strane žalovaného, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a po zopakovaní dokazovania na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom v zmysle § 384 ods. 1 C. s. p. oznámením obsahu listín podľa § 204 C. s. p., rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. v časti potvrdil (387 ods. 1 C. s. p.), v časti zmenil (§ 388 C. s. p.) a v časti zostal tento nedotknutý, a to z nasledovných dôvodov:

38. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol o návrhu žalobkyne na mimoriadne zvýšenie náhrady bolestného v sume 3.319,39 eur a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 6.638,78 eur tak, že žalovaný je povinný uhradiť žalobkyňi sumu 5.871,63 eur (bolestné v sume 547,30 eur, sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.473,70 eur (1.493,70 eur a 3.980,- eur), od ktorej sumy odpočítal žalobkyňi už vyplatenú sumu 149,37 eur /4.500,- Sk/ ako sťaženie spoločenského uplatnenia/ v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšnej časti (4.086,54 eur) súd žalobu žalobkyne zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol, že žalovaný je povinný žalobkyňi nahradiť trovy konania v rozsahu 17,92 %, ktoré budú vyčíslené v uznesení, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Taktiež, že žalobkyňa je povinná nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 41,04 % a žalovaný v rozsahu 58,96 %, ktorých výška bude vyčíslená v uznesení vydanom po právoplatnosti rozsudku (výrok IV.).

39. S prihliadnutím k rozsahu odvolania intervenienta na strane žalovaného bol predmetom prieskumu odvolacieho súdu rozsudok okresného súdu ohľadom výroku I., a to do sumy 2.041,- eur (bolestné v sume 547,30 eur a sťaženie spoločenského uplatnenia (pre jazvy) v sume 1.4963,70 eur), keď nenamietal sumu 3.980,- eur priznávajúcu mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (pre psychickú bolesť) po odpočítaní vyplatenej sumy 149,37 eur, teda sumu 3.830,63 eur. Okrem toho odvolaním boli ním namietané aj súvisiace výroky III. o trovách konania a IV. trovách štátu, ktoré boli aj predmetom odvolania podaného zo strany žalobkyne.

40. V zmysle ust. § 380 ods. 2 C. s. p. odvolací súd je pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia viazaný dôvodmi, ktoré odvolateľ vymedzil v podanom odvolaní. Výnimku predstavujú len nedostatky týkajúce sa procesných podmienok (§ 161 ods. 1 C. s. p.), na ktoré odvolací súd prihliada ex offa, teda aj bez toho, aby boli v odvolaní uplatnené.

41. V konaní pred súdom prvej inštancie sa podľa odvolacieho súdu nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ust. § 380 ods. 2 C. s. p., ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie, a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať. To znamená, že napadnuté rozhodnutie preskúmaval len z hľadiska dôvodov vymedzených odvolateľmi.

42. Intervenient na strane žalovaného v odvolaní v prvom rade namietal nesprávne posúdenie námietky premlčania okresným súdom.

43. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

44. Podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak nejde o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

45. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení § 106 ods. 1 viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o škodcovi t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. V prípade škody na zdraví zákon objektívnu premlčaciu dobu vôbec neurčuje. Pri skúmaní kedy sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného; nemusí však ísť o zistenie (rozumie sa istotu v bežnom slova zmysle), ale stačí, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, boli oprávnené takýto záver o možno vzniku škody a možnej zodpovednosti škodcu urobiť (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13.11.2008 sp. zn. 21Cdo/2958/2007).

46. Nárok na bolestné a nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať za samostatné zložky nároku na náhradu škody, ktoré síce spolu súvisia, avšak u každého tohto nároku je osobitne upravené priznávanie náhrady vrátane jej zvýšenia, ako aj plynutie premlčacej lehoty. Je potrebné brať v úvahu aj moment ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, teda je nutné stanoviť ho osobitne vo vzťahu k nároku na bolestné a osobitne vo vzťahu k nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia.

47. Predmetom konania v prerokovanej veci bol žalobkyňou uplatnený nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.

48. V prípade nároku na odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodeného sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu, resp. po jeho ustálení. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej možno zdravotný stav poškodeného po úraze, chorobe z povolania alebo inom poškodení na zdraví, prípadne po ich zhoršení, považovať za ustálený a kedy teda možno posúdiť, aký má zmenený (zhoršený) zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a pristúpiť k bodovému ohodnoteniu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/676/2007). Posúdenie otázky, kedy možno zdravotný stav poškodeného považovať za ustálený, je závislý na vyjadrení lekára.

49. Vykonaným dokazovaním bolo aj podľa odvolacieho súdu zistené, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený ohľadom oboch nárokov bolestného i sťaženia spoločenského uplatnenia dňa 30.9.2003, čomu nasvedčuje napokon aj skončenie jej práceneschopnosti. Uvedené bolo medzi stranami sporu aj nesporným ako konštatuje okresný súd. Žalobkyňa preto mohla prvýkrát svoje právo na náhradu mimoriadneho zvýšenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vykonať dňa 30.09.2003.

50. Intervenient na strane žalovaného pri posúdení námietky premlčania poukazoval na § 112 Občianskeho zákonníka ako i § 46 ods. 3 Trestného poriadku, že zo strany žalobkyne nedošlo podľa výsluchu dňa 22.12.2014 k riadnemu uplatneniu náhrady škody v trestnom konaní, že žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody riadne nešpecifikovala a ani nevyčíslila, hoci v tom čase bol zdravotný stav žalobkyne ustálený a vyčíslenie bolo možné. Keďže nedošlo k riadnemu uplatneniu náhrady škody v trestnom konaní, nemohlo dôjsť ani k spočívaniu plynutia premlčacej doby, pretože len riadne uplatnenie náhrady škody má za následok spočívanie plynutia premlčacej doby.

51. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané, a pre ktoré bolo na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

52. Podľa § 43 Trestného poriadku účinného v čase dopravnej nehody, t. j. 16.08.2003 poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch uvedených v tomto zákone sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, nazerať do spisu a oboznámiť sa so spisom, zúčastniť sa na hlavom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Práva preštudovať spis sa môže výslovne vzdať (ods. 1). Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, je oprávnený tiež navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Návrh treba urobiť najneskoršie na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (§ 206 ods. 2). Z návrhu musí byť zrejme, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje (ods. 2).

53. Inštitút tzv. spočívania plynutia premlčacej doby zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu domáha svojho práva na súde (prípadne na inom príslušnom orgáne), t.j. po dobu súdneho (iné) konania, a ak v ňom účastník riadne pokračuje, neplynutie premlčacia doba vo vzťahu k právu, ktoré sa v tomto konaní uplatňovalo. Prípacom takéhoto konania je aj tzv. adhézne konanie, teda konanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania. Pokiaľ poškodený podá návrh v období, ktoré pripúšťa Trestný poriadok, je riadne podaný z hľadiska doby podania návrhu; aby však takýto návrh spĺňal náležitosti riadneho návrhu poškodeného na náhradu škody v adhéznom konaní a mal za dôsledok spočívanie plynutia premlčacej doby, musí z neho byť zrejme, z akých dôvodov, v akej výške a voči komu sa uplatňuje. Za riadne uplatnenie nároku preto súdna prax nepovažuje napríklad vyjadrenie poškodeného v tom smere, že sa pripája k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody ako bude orgánmi činnými v trestnom konaní zistená. Obdobne treba uviesť, že riadnym uplatnením nároku na náhradu škody v adhéznom konaní nie je samo podanie trestného oznámenia, ak neobsahuje požiadavku, aby konkrétnej osobe bola uložená povinnosť na náhradu škody v určitej výške (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 24. mája 2006 sp. zn. 25do/2478/2004).

54. Odvolací súd na nariadenom pojednávaní pred odvolacím súdom zopakoval dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 C. s. p. oznámením obsahu listín podľa § 204 C. s. p. (zo spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/107/05, a to najmä zápisnica o výsluchu žalobkyne z 19.08.2003, znalecký posudok MUDr. Miroslava Váňu CSc. z 25.10.2003, zápisnica o výsluchu žalobkyne z 22.12.2004, zápisnica o pojednávaní pred Okresným súdom Dolný Kubín zo dňa 21.09.2005, rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T 107/05 zo dňa 21.09.2005, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/352/2005 zo dňa 17.01.2006, uznesenie NS SR sp. zn. 2 Tdo 1/2006 zo dňa 17.04.2007). Z týchto mal zistené nasledovné: Žalobkyňa pri svojom výsluchu pred orgánom činným v trestnom konaní dňa 19.8.2013 (č.l. 139 spisu) uviedla: „Po poučení podľa § 43 Trestného poriadku, prehlasujem že poučeniu som porozumel a žiadam o náhradu škody zatiaľ vo výške minimálne 20.000,- Sk a zároveň navrhujem, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil povinnosť obžalovanému škodu uhradiť“.

Následne bol vo veci dňa 25.10.2003 vyhotovený znalecký posudok 64/2003 MUDr. Miroslava Váňu CSc. č. 64/2003. Z tohto vyplýva, že u žalobkyne sa jednalo o nezávažné poranenie, ktoré ju obmedzovalo len čiastočne po dobu asi 7 dní bolesťami narazeného hrudníka, inak obmedzená nebola. Poškodená bola ale pomerne dlho práceneschopná, práceneschopnosť skončila 01.10.2003, a táto doba PN bola odvislá od novej hospitalizácie v Moste a bola v príčinnej súvislosti s utrpeným poranením. U poškodenej sa jednalo o ľahké ublíženie na tele, ktoré si nevyžadovalo špeciálnu liečbu. Poranenie

okrem malej jazvy pri oku nezanechá žiadne anatomické ani funkčné trvalé následky. Poranenie bolo liečené do 29.09.2003, kedy bola prepustená z nemocničného ošetrovania. Ďalšie trvanie práceneschopnosti, ktoré bolo do 01.10.2003 bolo podmienené potrebou psychického ukludnenia poškodenej (strata manžela a matky pri vyšetrovanej dopravnej nehode a toto trvanie je potrebné považovať za oprávnené a súvisiace s dopravnou nehodou a jej dôsledkami). Úlohou znalca bolo aj vypracovať bodové ohodnotenie poranenia poškodených (J. R., N. R. - žalobkyňa a K. Z.). Toto bolo stanovené nasledovne: bolestné - položka 76 - pohmoždenie hrudníka - 20 bodov, položka 3 - rana na hlave 3 - 7,50 bodov - spolu 27,50 bodov, v peňažnom vyjadrení 27,50 bodov x 60,- Sk = 1.650,- Sk. Podľa zápisnice zo dňa 22.12.2004 žalobkyňa v rámci výsluchu pred políciou v Českej republike viedla: „Ako poškodenej a ako zákonný zástupca sa k trestnému konaniu s náhradou škody pripájam s čiastkou podľa bodového ohodnotenia úrazu mojej osoby a osoby môjho syna J. R., ktorú ako laik nedokážem vyjadriť v peniazoch. Ďalej budem požadovať čiastku, ktorú súvisí s prevozom, pohrebom a následnými úkonmi okolo pohrebu ako je smútočná hostina, oprava či prerobenie rodinnej hrobky a s cestu dvakrát na Slovensko do Dolného Kubína a späť do K. ....Spoločne s otcom teda požadujem spoločnú čiastku za pohreb, prevoz našich zosnulých vo výške cca 60.000,- Kč, ktorú doložím patričnými dokladmi. ....Ďalej budem požadovať škodu, ktorá vznikla ako rozdiel medzi škodou skutočnou a škodou vyplatenou za poškodenie vozidla poisťovňou Allianz. ....Ďalej budem požadovať spoločne s otcom škodu za stratu manžela a mamičky, ktorú však samozrejme nedokážeme ani jeden z nás vyjadriť peniazmi. Na záver žalobkyňa uviedla, že sa nechce zúčastniť preštudovania spisu a svojho práva na tomto úkone sa výslovne vzdáva. Ďalej zo zápisnice vyplýva, že po skončení výsluchu žalobkyňin otec doniesol písomné podklady a táto uviedla: „Súčasne musím opraviť čiastku, ktorú som uviedla vo výške 60.000,- Kč, kedy po opätovnom nahliadnutí do podkladov, ktoré som si priniesla, túto opravujem na čiastku 87.126,- Kč“. Z trestného konania pred Okresným súdom Dolným Kubín, a to zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.09.2005 vyplýva, že poškodení N. R. a K. Z. voči obžalovanému uplatňujú nárok na náhradu škody vo výške, ako bola uvádzaná v rámci prípravného konania - 87.000,- Kč, ktorá škoda je vyčíslená za nich oboch spoločne. Na otázku samosudcu poškodenej uviedla: Čo sa týka nároku na náhradu škody, tento pozostáva z pohrebných trov, prevozu do ČR, sumy okolo 15.000,- Kč, ktorú som musela zaplatiť z dôvodu predčasného ukončenia leasingovej zmluvy a taktiež suma, ktorá predstavovala cestovné môjho brata, švagra, ktorí cestovali na Slovensko a vybavovali všetky potrebné doklady k prevozu tiel. Poškodenej bola poučená o možnosti zotrvať v pojednávacej miestnosti, klásť vyslušaným osobám otázky, návrhy na doplnenie dokazovania, na čo uvádza, že toto právo využíva a ostáva v pojednávacej miestnosti. Súd vyhlásil uznesenie, ktorým podľa § 211 ods. 4 Trestného poriadku za súhlasu obžalovaného a prokurátora čítal znalecké posudku na čl. 22-124. Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom sp. zn. 2T 107/05 zo dňa 21.09.2005 rozhodol, že obžalovaný (žalovaný - poznámka odvolacieho súdu) sa uznáva vinným. Podľa § 338 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovaného (žalovaného - poznámka odvolacieho súdu) zaviazal uhradiť poškodeným N. R. (žalobkyňi - poznámka odvolacieho súdu) a K. Z. spoločne náhradu škody vo výške 104.157,- Sk. Podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodených N. R. (žalobkyňu - poznámka odvolacieho súdu) a K. Z. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva nasledovne: „Poškodení si voči obžalovanému uplatnili sčasti riadne a včas nárok na náhradu škody, preto súd podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku zaviazal obžalovaného uhradiť poškodeným N. R. a K. R. spoločne sumu 104.157,- Sk, ktorá suma je súčtom vynaložených nákladov na prevoz nebohých osôb do Českej republiky, náklady spojené s pohrebom a ostatné preukázateľné náklady. So zvyškom nároku na náhradu škody, ktorá presahovala sumu podloženú príslušnými dokladmi, súd poškodených podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku odkázal na konanie o občianskoprávných veciach“. Rozsudok bol žalobkyňi doručený dňa 27.10.2005, opravný prostriedok nepodala. O odvolaní obžalovaného (žalovaného - poznámka odvolacieho súdu) do výroku o vine rozhodol Krajského súdu v Žiline rozsudkom zo dňa 17.01.2006 sp. zn. 1To/352/2005 a o jeho dovolaní Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 2 Tdo 1/2006 zo dňa 17.04.2007.

55. Oboznámením sa s vyššie uvedenými listinami odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu v tom, že žalobkyňa si v trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody z titulu bolestného. Možno to usudzovať z jej prejavu pred orgánom činným v trestnom konaní dňa 22.12.2004. Nebolo rozhodné, že vyslovene neuviedla, že má ísť o bodové ohodnotenie v znaleckom posudku MUDr. Miroslava Váňu CSc. Tento bol totiž jediným ohodnotením zranení žalobkyne v danej veci. Pokiaľ ide o výšku bolo zrejme, že sa pripája k čiastke uvedenej v bodovom hodnotení. Navyiac odvolací súd poukazuje na to, že Smernica pléna Najvyššieho súdu č. Pls 1/1962 o adhéznom konaní, v ktorej je podrobne rozvedené, za akých podmienok možno uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej

trestným činom považovať za správne a aké náležitosti musí takýto návrh obsahovať. K požiadavke vymedzenia výšky škody v rámci nároku na jej náhradu aspoň minimálnou čiastkou, ktorú môže poškodený pozdejšie spresniť, je potrebné dodať, že postačuje, ak uvedie také údaje, z ktorých je výška nároku na náhradu škody zrejmá i bez bližšieho vyčíslenia škody. Vzhľadom na to, že si žalobkyňa uplatňovala odškodnenie za bolestné, ktorého bodové ohodnotenie i výška vyplývali zo znaleckého posudku MUDr. Miroslava Váňu CSc. a navyše táto výška náhrady bolestného je určená právnym predpisom (vyhlášky č. 32/1965 Zb.), splňovalo takéto vyjadrenie žalobkyne podmienku uvedenú v ust. § 43 ods. 2 Trestného poriadku. Z jej vyjadrenia nevyplývalo, že by sa len „pripojila k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody ako bude orgánmi v trestnom konaní zistená, čo súdna prax nepovažuje za riadne uplatnený nárok na náhradu škody (viď R 7/1968-II). Napokon Okresný súd Námestovo rozsudkom sp. zn. 2T/107/05 zo dňa 21.09.2005 tiež rozhodol, že sa žalobkyňa podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na konanie o občianskoprávných veciach. Pri bližšom neuvedení zvyšku nároku nemožno s ohľadom na obsah spisu vylúčiť, že sa to týkalo aj bolestného.

56. Vyššie uvedené závery ohľadom nepremlčania nároku bolestného však neplatia pokiaľ ide o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia týkajúce sa jazvy na tvári (druhá časť sťaženia spoločenského uplatnenia predstavujúca psychickú bolesť nebola intervenientom na strane žalovaného namietaná - poznámka odvolacieho súdu). Tento nárok si žalobkyňa v trestnom konaní neuplatnila a teda ani na hlavnom pojednávaní dňa 21.09.2005 pred začatím dokazovania. Sám okresný súd v bode 25. odôvodnenia svojho rozsudku uvádza, že sťaženie spoločenského uplatnenia v danom znaleckom posudku (rozumej MUDr. Miroslava Váňu CSc.) obodované nebolo. Vzhľadom na uvedené, keďže zdravotný stav žalobkyne bol aj ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia ustálený dňa 30.09.2003, subjektívna dvojročná premlčacia doba uplynula dňa 30.09.2005, a to pred podaním žaloby na súd dňa 11.08.2006.

57. Ďalšou odvolacou námietkou intervenienta na strane žalovaného bolo rozhodnutie súdu, ktorým bolo priznané mimoriadne zvýšenie náhrady za bolestné a za sťaženie spoločenského uplatnenia.

58. V danej veci neboli pochybnosti, že náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia treba určiť podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. (porovnaj ust. § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z.).

59. Podľa § 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. sa bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví odškodňujú jednorazovo. V zmysle § 2 vyhlášky sa odškodnenie za bolesť poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadzieb ustanovených v prílohe vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia (ods. 1). Odškodnenie za bolesť nepatrí: a/ za jednoduché duševné reakcie na postihnutie organizmu, ktoré sú prechodného rázu, b/ za zmeny v organizme, ktoré sú tak krátkodobé, že ich netreba liečiť, prípadne ich nemožno ani objektívne zistiť, c/ za bolesť budúcu (následnú) a za bolesť vznikajúcu zo zmien predtým už existujúcich (ods. 2). Odškodnením za bolesť neodškodňujú straty na zárobku (ods. 3). V zmysle § 4 vyhlášky sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následky“). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti (ods. 1). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí: a/ za poškodenie prechodného rázu, ktoré vedie len k dočasnému sťaženia spoločenského uplatnenia; za také poškodenie sa považuje i nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa poznatkov lekárskej vedy počítat v čase kratšom ako rok, b/ za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho rázu, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia (ods. 2). Odškodnením za sťaženie spoločenského uplatnenia sa neodškodňujú straty na zárobku (ods. 3).

60. Podľa § 7 vyhlášky č. 32/1965 Zb. výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod (ods. 1). Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk (ods. 2). V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2 (ods. 3).

61. Vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby odškodnenia bez akéhokoľvek obmedzenia, hlavne bez ohľadu na základný počet bodov zistený lekárom v zmysle zásady plnej a tým i spravodlivej nápravy. Dôvody umožňujúce výnimočne zvýšenie odškodnenia za bolesť treba vyvodzovať predovšetkým z okolností vymedzených v bode I ods. 6 zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť, tvoriacich prílohu vyhlášky č. 32/1965 Zb. (.....hodnotenie poškodenia na zdraví vykonané podľa odsekov 2 až 4 sa zvýšiť až o polovicu, ak a/ došlo k infekcii rany (s výnimkou tetanu); x/ ohodnotenie možno zvýšiť len za to zranenie, ktorého doba liečenia sa infekciou predĺžila, b/ poškodenia na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečby, ako sú opätovné transfúzie a infúzie, alebo pri liečbe nastali komplikácie, ako sú zápal žil, preležaniny, zápal pľúc a pod./ c/ povaha zranenia si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažujú injekcie, punkcie kĺbu, hrudníka a abscesov, infúzie a transfúzie; toto zvýšenie sa však nevykoná, ak operačný výkon je už uvedený a hodnotený v základnej sadzbe pre príslušné poškodenie), najmä ak ani zvýšenie odškodnenia na dvojnásobok základnej sadzby nepostačuje na primerané zmiernenie ich následkov (pozri napr. R 48/2004).

62. Okresný súd pri posúdení mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolestné vychádzal z výsluchu žalobkyne a svedkov, na základe ktorých ho určil 10-násobkom základného bodového ohodnotenia.

63. Odvolací súd sa s uvedeným záverom okresného súdu nestotožnil a odvolanie intervenienta na strane žalovaného považoval za dôvodné. Pri úvahe o možnom zvýšení náhrady za bolestné je potrebné skúmať, či priebeh liečby a následky úrazu boli obzvlášť bolestivými, či boli spojené s útrapami pri obdobných zraneniach a z toho vyvodiť, či sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa. Žalobkyňa v konaní pred súdom prvého stupňa v žalobe nešpecifikovala, akú bolesť mučivého charakteru, ani značnú bolesť v dôsledku úrazu vytrpela (uviedla: „pri dopravnej nehode žalobkyňa utrpela silný náraz do oblasti ľavého oka, odvtedy má v tejto oblasti stále bolesti, pri čítaní má problémy, ktoré sa prejavujú mihanim pred poškodeným okom, čo ju veľmi ruší a je tým obmedzená). Absentovali tak tvrdenia, ktoré by umožňovali prisvedčiť jej tvrdeniam, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa tak ako je to vyžadované ust. § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. V konaní bol podaný znalecký posudok MUDr. Petra Gémeša, ktorým bolo ohodnotených bolestné žalobkyne. Znalec bol na pojednávaní dňa 15.04.2013 aj vypočutý. Na otázku, či vyplýval zo zdravotnej dokumentácie poškodenej nejaký komplikovaný spôsob liečby alebo či žalobkyňa trpela obzvlášť nejakými závažnými bolesťami uviedol, že z dokumentácie, ktorá bola predložená tá liečba prebiehala nekomplikovaným spôsobom, neboli dokumentované žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že by znášala mimoriadnu bolestivosť alebo útrapy spojené s týmto úrazom. Podľa odvolacieho súdu tak okresný súd, na znalecký posudok MUDr. Petra Gémeša predstavujúci dôkazný prostriedok vyššej právnej sily (neodporučil ani žiadne navýšenie bolestného podľa bodu I. odseku 6 zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť tvoriacich prílohu A vyhlášky č. 32/1965 Zb.) a výpoveď znalca o nekomplikovanosti liečby, nesprávne neprihliadol. Odvolací súd na pojednávaní zopakoval dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 C. s. p. oznámením obsahu znaleckého posudku a výpovede znalca podľa § 204 C. s. p. Uzavrel tak, že z týchto nevyplývalo, že by poškodenie na zdraví žalobkyne vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia v súvislosti s ranou na tvári, prípadne pri liečení nastali komplikácie alebo že by si povaha poškodenia vyžiadala operačný výkon. K mimoriadnemu zvýšeniu náhrady za bolestné preto podľa odvolacieho súdu neboli splnené podmienky.

64. Čo sa týka bolestného ohľadom zranenia - pohmoždenia hrudnej steny (ohodnotených na 20 bodov) okresný súd v odôvodnení rozhodnutia a to bode 36. uviedol: „Vo vzťahu k poraneniu - pomliaždeniu hrudnej steny dôvod na mimoriadne zvýšenie bolestného preukázaný nebol, keďže z vykonaného dokazovania vyplývalo, že ak žalobkyňa poukazovala na bolesti po nehode v súvislosti so zablokovaným rebrom, ktoré poranenie malo vzniknúť v dôsledku prvotného zranenia - pomliaždenia hrudnej steny, toto druhotné zranenie znaleckým dokazovaním preukázané nebolo, naopak týmto bolo vylúčené - viď Dodatok znaleckého posudku č. 4/2012 z 16.5.2013“. Teda samotný okresný súd napriek tomu, že konštatoval, že mimoriadne zvýšenie nebolo preukázané, uvedený nárok súdnym rozhodnutím v rámci mimoriadneho zvýšenia priznal, keď vychádzal z celkového počtu bodov 27,5 bodov, ktorý je súčtom pomliaždenej hrudnej steny 20 bodov a rany na hlave chirurgicky ošetrenej 7,50 bodu.

65. Pokiaľ ide o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavujúceho prvú časť - jazvy na tvári, nakoľko nárok nebol uplatnený žalobkyňou včas (viď bod 56. odôvodnenia rozsudku krajského súdu), bol tento okresným súdom nesprávne priznaný.

66. Napokon intervenient na strane žalovaného v odvolaní namietal aj závery súdu ohľadom nepreukázania spoluzavinenia žalobkyne na dopravnej nehode pre nepripútanie sa bezpečnostným pásom. Odvolací súd uvedenú námietku nepovažoval za dôvodnú, osvojil si závery okresného súdu uvedené v bode 22. odôvodnenia rozsudku. Na odvolávanie sa intervenienta na strane žalovaného na výpoveď znalca MUDr. Petra Gémeša na pojednávaní dňa 15.04.2013 neprihliadol. Okrem toho žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 05.11.2021 správne poukazuje na to, že znalec odpovedal len hypoteticky, o dopravnej nehode nemal vedomosť a hlavne ani nemal zadanie hodnotiť príčinnú súvislosť medzi jej zraneniami a pripútaním či nepripútaním žalobkyne bezpečnostným pásom. Sám intervenient na strane žalovaného nepredložil žiaden dôkaz smerujúci k preukázaniu jeho tvrdenia o spoluzavinení žalobkyne na poškodení zdravia, a preto v zhode s okresným súdom možno konštatovať aj neunesenie dôkazného bremena z jeho strany v tomto smere.

67. Vzhľadom na vyššie uvedené zhodnotenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania, odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým je žalovaný povinný uhradiť žalobkyni sumu 5.871,63 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti, - v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 54,77 eur (základné bolestné 27,5 boda x 60,- Sk = 1.650,- Sk po prepočítaní na eurá (konverzný kurz na úrovni 1 eur = 30,1260 Sk) ako vecne správny potvrdil, - v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 1.986,23 eur zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol, - v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 3.830,63 zostáva nedotknutý. Vo výroku II., ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý, nakoľko nebol napadnutý odvolaním.

68. Podľa § 396 ods. 1 C. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa § 396 ods. 2 C. s. p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 255 ods. 1, 2 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1, 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Nakoľko odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. nanovo rozhodol o trovách (prvoinštančného i odvolacieho) konania.

70. Z publikácie Civilný sporový poriadok od autorov Števčeka, Ficovej, Baricovej, Mesiarkinovej, Bajánkovej, Tomašoviča a kol. vydané v nakladateľstva C. H. Beck v r. 2016 (strany 926 a 927) vyplýva „Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 <., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O. s. p. <.Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 <. O. s. p.), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 C. s. p. <.). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 C. s. p. <.(pomer úspechu). Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci teda treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom (prípadne aj viacerými znalcami) môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je zrejme primárnym fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje“.

71. S ohľadom na vyššie uvedené možno súhlasiť so žalobkyňou v odvolaní do výroku III. o trovách konania v tom, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 C. s. p.) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V danej veci však bola žalobkyňou

uplatňovaná náhrada škody ohľadom 2 nárokov, a to bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia pozostávajúceho z dvoch častí (jazvy na tvári a psychická bolesť). Čo sa týka bolestného bolo žalobkyni priznané len základné ohodnotenie, nárok na mimoriadne zvýšenie tejto náhrady nebol preukázaný. Čo sa týka mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia - prvá časť (jazvy na tvári) bola zamietnutá pre premlčanie, druhá časť (psychická bolesť) však bola priznaná čo do základu, ktorý závisel od znaleckého posudku a výška plnenia, t.j. násobok mimoriadneho zvýšenia, závisel od úvahy súdu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebolo možné konštatovať, že by žalobkyňa mala v danej veci plný úspech čo do základu uplatneného nároku a že by výška plnenia závisela len od úvahy súdu alebo znaleckého posudku a teda, že by bola plne procesne úspešná. Za stavu úspechu len pokiaľ ide o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženia spoločenského uplatnenia ohľadom psychickej bolesti, odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu, vrátane intervenienta na strane žalovaného, nemá nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Uvedený záver vo vzťahu k trovám konania zodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu.

72. Podľa čl. 4 ods. 1 C. s. p., ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Podľa čl. 4 ods. 2 C. s. p., ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

73. Trovy štátu s účinnosťou do 30.06.2016 upravovalo ust. § 148 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Nová procesná právna úprava v Civilnom sporovom poriadku neobsahuje ekvivalentné ustanovenie k § 148 O. s. p. Na tomto mieste odvolací súd však poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/3/2018 zo dňa 31.07.2018, v zmysle ktorého „štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou, ustanovením § 148 O. s. p., podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava C. s. p. analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 C. s. p. s použitím ust. § 253 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a § 470 ods. 2 C. s. p. je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku“.

74. V danej veci trovy štátu predstavovali trovy dôkazov, ktorých náklady za ich obstaranie namiesto strán sporu, uhradil štát. O trovách štátu odvolací súd rozhodol s ohľadom na výsledok konania vo veci samej, t.j. 50 % : 50 % (viď bod 71. odôvodnenia rozsudku krajského súdu). Slovenská republika má tak voči žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 %, o výške ktorej bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Rovnaká povinnosť (50 %) by mala byť uložená aj žalobkyni. Odvolací súd však pri svojom rozhodovaní aplikoval ust. § 257 C. s. p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. V tomto smere mal z obsahu spisu zistené, že uznesením č. k. 2C/186/2008-510 zo dňa 17.04.2018 bolo žalobkyni v plnom rozsahu priznané oslobodenie od súdnych poplatkov pre dané konanie, a to vzhľadom na jej majetkové a sociálne pomery. Uvedený sociálny status žalobkyne zohľadnil pri rozhodovaní o trovách štátu vo vzťahu k nej tak, že Slovenskej republike sa voči žalobkyni nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 50 % nepriznáva.

75. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

P oučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).